

[Arbejds- og boligministeren.]

vikling på arbejdslivets område fra septemberforligets dage og til i dag, hvor vi alle i det daglige på arbejdspladsen, og også når de store konfliktsituationer kommer, i almindelighed har kunnet tale os til rette om tingene.

Derved har parterne taget et ansvar, følt en pligt og skabt forudsætninger for et godt og fredeligt samarbejde i det daglige på arbejdspladserne. Hele vor udbredte tillidsmandsinstitution hviler netop på denne vilje til forhandling, til mægling, til forståelse af hinanden, og når vi nu arbejder videre med tanken om udbyttedelingen og andet i den retning, bygger det netop på forståelse parterne imellem og ikke på dom eller voldgift. Derfor mener jeg, det er rigtigt at tage den chance, der ligger i, at parterne har kunnet enes om en udvidelse af forhandlingsmulighederne.

Det, som særlig optog de ærede medlemmer hr. Thisted Knudsen og hr. Poul Sørensen i formiddags, var spørgsmålet om, hvem der skulle administrere udsættelsen af konflikten. Flertallet har foreslået, at det skulle være den samlede forligsinstitution, medens de to ordførere mente, at det skulle være statsministeren. Dette spørgsmål skiller opfattelserne meget stærkt.

Det ærede medlem hr. Baunsgaard gjorde i formiddags gældende, at man svækkede forligsinstitutionen afgørende, hvis man, om jeg så må sige, afbrød forhandlingerne med en politisk aktion, og mente ikke, man kunne regne med derefter overhovedet at kunne få forhandlingerne i gang igen. Jeg er fuldstændig enig i den betragtning. Jeg tror, at hvis man overlod det til en politisk myndighed at gribe ind i forligsforhandlingerne og give forligsinstitutionen politiske direktiver — og det er det, der er tale om — ville man slå mere i stykker, end man er klar over, og derved ville man gøre forligsinstitutionen til et politisk instrument. Jeg har den opfattelse, at man bør påkalde pligt- og ansvarsfølelse så langt som muligt; lad parterne selv ved hjælp af forligsmanden gå det sidste skridt. Ved de på forhånd, at der på et eller andet trin i udviklingen ligger et politisk indgreb, svækkes ansvarsfølelsen. Man kan spille på en tredje faktor, men det mener jeg ikke man skal gøre. Vi må opfatte forligsinstitutionen således, at dens

opgave er at mægle, eventuelt stille mæglingforslag, men længere kan den heller ikke gå. Den dag, et mæglingforslag er vedtaget, er dens arbejde naturligvis afsluttet, da er det klaret; men er mæglingforslaget forkastet, er forligsinstitutionen på nøjagtig samme måde ude af billedet. Derfor tror jeg, man skal holde forligsinstitutionen for sig som en mæglinginstitution.

Ud fra samme synspunkt har jeg i bemærkningerne til lovforslaget angående dagspressen skrevet, at skal der mere til, kan det ikke ske igennem en forligslov. Man må gå ud fra, at forligsinstitutionen også på dette punkt udnytter sine forhandlingsmuligheder, så langt det er gørligt; slår de fejl, er den også, hvad det angår, ude af billedet, og hvad der derefter må komme, må søges andre steder.

I anledning af det ærede medlem hr. Thisted Knudsens spørgsmål vil jeg gerne pege på, at svenskerne jo har forstået at løse spørgsmålet på en helt anden måde end vi, og det er muligt, at vi også i Danmark kunne komme et skridt ad den vej. Det glæder mig i øvrigt, at vi nu kan gå i retning af endnu bedre forligsmuligheder end dem, vi tidligere har haft.

Til det ærede medlem hr. Alfred Jensen skal jeg ganske kort sige, at det overrasker mig ikke spor, at det ærede medlems parti ikke kan gå ind for forslaget. Når man har fulgt dette partis stilling til spørgsmålet forlig eller kamp mellem arbejdere og arbejdsgivere, behøver man ikke at være i tvivl om, at kommunisterne i den situation nærmest optræder som en slags ligrøvere, og så kan de naturligvis ikke tåle en helbredende aktion som denne.

Formanden: Jeg vil ikke anse ordet „ligrøvere“ for at være passende i en diskussion.

Økonomiministeren (Bertel Dahlgaard): Det ærede medlem hr. Thisted Knudsen henvendte sig i sin tale her i dag til mig med nogle udtalelser, som giver mig anledning til at fremsætte enkelte bemærkninger. Det ærede medlem var så venlig at sige, at han beundrede mit arbejde gennem tiderne for voldgiftstanken. Det havde efter det ærede medlems opfattelse været så fremragende, at jeg endog efterhånden havde overbevist ham. Det har glædet mig meget,